Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na poczcie: miesięcznie —,96 zł, kwartalnie 2,88 zł. wekspedycji: mies. 90 gr, kwart. 2,70 zł - Ogłoszenia: za miejsce 1-łam. 1 milim. w wyż 10 groszy przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

№ 90 | Września, wtorek, dnia 10-go sierpnia 1926 r. | Rok VIII

J. E. Ks. Prymas Hlond ciężko zaniemógł

Ksiądz Prymas dr. August Hlond, wróciwszy z Rzymu do Katowic, udał się natychmiast do Lublina, gdzie w dniu 31 lipca dokonał poświęcenia „Bobolanum". Niestety, zaraz po uroczystości, pojawił się u ks. Prymasa niepokojący stan gorączkowy. Konsyljum lekarskie orzekło, że ma się do czynienia z lżejszą formą tyfusu brzusznego. Opieka ze strony lekarzy i księży Jezuitów jaknajstaranniejsza powinna uspokoić społeczeństwo, iż ogólnie szanowany i wysoko ceniony ks. Prymas Polski rychło powróci do zdrowia, tembardziej, że organizm jego jest niezwykle silny i zdrowy.

Publiczne modły o zdrowie dla Prymasa Polski.

Do głębi poruszeni wieścią o zachorzeniu naszego Arcypasterza, Ks. Augusta Dr. Hlonda, Prymasa Polski, polecamy Wielebnemu Duchowieństwu obydwóch Archidiecezyj, by zachęcało wiernych do gorącej łącznej modlitwy o rychłe zupełne wyzdrowienie Najdostojniejszego naszego Arcypasterza. W najbliższą zaś niedzielę po odebraniu niniejszej odezwy odśpiewane będą po sumie wobec wystawionego Najświętszego Sakramentu suplikacje.

Terminy uroczystych ingresów w Gnieźnie i w Poznaniu będą niewątpliwie przesunięte.

Gniezno — Poznań.

W uroczystość Przemienienia Pańskiego 1926r.

Wikarjusz Gnieźn. X. Biskup Antoni Laubitz, Wikarjusz Kapitulny Poznański w z. X. Infułat Czesław Meysner.

J. Em. Ks. Bp. Szcześniak konający

Warszawa, 6. 8. Stan zdrowia J. E. Biskupa Szcześniaka, sufragana warszawskiego w ostatnich kilku dniach uległ znacznemu pogorszeniu. Chory coraz częściej traci przytomność i już od 10 dni nie przyjmuje żadnych pokarmów prócz małej ilości płynów.

Piłsudski generalnym inspektorem armji

Warszawa, 5. 8. Na nadzwyczajnem posiedzeniu odbytem w Zamku pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej, Rada Ministrów załatwiła wnioski w sprawach wojskowych. Posiedzenie poprzedzone było dłuższą konferencją p. Prezydenta Rzeczypospolitej z p. premjerem Bartlem oraz p. ministrem Piłsudskim.

Jak się dowiadujemy została zdecydowana w sensie pozytywnym sprawa ustanowienia generalnego inspektora armji i powierzenia go ministrowi Piłsudskiemu. Inne kwestje tyczące się obsadzenia wyższych stanowisk wojskowych nie zostały definitywnie załatwione. Sprawa dodatków służbowych dla oficerów na posiedzeniu miała się spotkać według informacji z sprzeciwem ministra Klarnera, który jednak ostatecznie ustąpił. Wniosek w sprawie przyznania osobom wojskowym dodatku służbowego przyjęto.

Rumunja koncentruje wojska

Chce być gotową wobec rewolucji rosyjskiej.

„Neues Wiener Tageblatt" donosi z Bukaresztu, że tamtejsze koła urzędowe otrzymały wiadomość z Rosji, że rewolucyjny ruch przybiera coraz większe rozmiary. Nad Dniestrem i okolicą miały się już rozpocząć krwawe walki pomiędzy wojskami rządowemi a opozycyjnemi. Rząd rumuński obawia się, że starcia między obu partjami mogą się przenieść nawet na terytorjum Rumunji i dlatego skoncentrował większą ilość wojska nad granicą.

Podkreślają, że koncentracja wojsk nie ma charakteru ani zaczepnego, ani obronnego i jest jedynie krokiem zapobiegawczym.

Piękny czyn francuskiego kapitalisty

Paryż, 5. 8. Znany fabrykant czekolady Mennier sprzedał amerykańskiemu trustowi papierowemu wyspę Anticosti. Sprzedaż dokonana była za sumę 12 milj. dolarów, która przeliczana na franki papierowe wyniesie niemal pół miljarda.

Mennier oświadczył, że całą tę sumę przekaże państwu dla celów sanacji finansowej.

Królewska rodzina w Belgji jada czarny chleb

Bruksela, 5. 8. Belgijska rodzina królewska postanowiła jadać wyłącznie chleb razowy, by dać swoim poddanym przykład konieczności i w tej dziedzinie oszczędności, które przedstawiają wartość pół miljona franków dziennie.

Przeciw zniewadze miejsca świętego

W Watykanie zostały wydane nowe zarządzenia mające na celu ukrócenie brutalności turystów, którzy zwiedzając grób św. Piotra zachowują się w sposób nieodpowiedni w obliczu tego świętego zabytku Rozmawiają głośno, śmieją się, rzucają uwagi ubliżające godności świętego miejsca. Odtąd zwiedzać będzie można grób św. Piotra tylko w towarzystwie kapłana, który poprowadzi wiernych do krypty w ornacie i po zapaleniu odmówi krótką modlitwę.

Chleb ludowy we Włoszech.

(Twarda ręka rządu działa radykalnie.)

Rzym, 3. 7. Celem oszczędniejszego zużycia mąki rada ministrów uchwaliła dziś tekst dekretu, zabraniający wypieku chleba wytwornego oraz ciastek i wszelkich słodyczy z mąki pszennej.

Ustanowiono jednolity typ chleba ludowego dla wszystkich warstw ludności.

Surowa kontrola czuwać będzie nad ścisłem przestrzeganiem dekretu przez piekarzy, a na ewentualnych winnych przekroczenia, nakładane będą wysokie kary.

Ciężkie przesilenie w Rosji sowieckiej

Poselstwo sowieckie prostuje.
Wysyłka wojsk rządowych do Leningradu.
Ruch opozycyjny ogarnął najdalsze zakątki Rosji.

Warszawa, 6. 8. Poselstwo sow. zaprzecza wiadomości o aresztowaniu Zinowjewa. Prawdą jest, że Zinowjew otrzymał przymusowy urlop wypoczynkowy.

Natomiast potwierdza się wiadomość o aresztowaniu byłego redaktora „Izwiestij" — Stiekłowa — Nachamkesa. Władze śledcze zarzucają mu wielkie defraudacje, zdaje się jednak, że aresztowanie ma charakter polityczny.

W Moskwie trwają dalej aresztowania, zwłaszcza między kierownikami związków zawodowych.

Moskwa, 6. 8. „Prawda" zamieszcza wiadomość o wyjeździe do Leningradu nadzwyczajnej komisji, która ma zbadać objawy niesubordynacji wśród garnizonu leningradzkiego, a nawet w oddziałach wojskowych petersburskiego G. P. U. Jednocześnie do Leningradu, według krążących po mieście wiadomości, wysłano znaczne oddziały wojskowe moskiewskiego G. P. U., oraz 2 pułki moskiewskiego garnizonu, uważane za najzupełniej pewne dla rządu.

Moskwa, 6. 8. Informacje z prowincji wskazują na dalsze masowe aresztowania, przyczem ostrze ich kieruje się obecnie przeciwko opozycji lewicowej internacjonalisty Zinowjewa, przeciwko którym prowadzona jest propaganda w prasie uzależnionej od kierunku rządzącego w Politbiurze. Formalne grupy opozycji lewicowej zostały ujawnione poza Leningradem w Briansku, Saratowie, Piatigorsku, Omsku, Homslu, Odesie i innych miastach prowincjonalnych. Likwidacje tych organizacji odbyły się według zapewnień prasy sow. bez większych ultimentów. Do zapewnień tych jednak nie można przywiązywać większego znaczenia.

Moskwa, 6. 8. Wiadomości, które pojawiły się w prasie zagranicznej o pertraktacjach pomiędzy przedstawicielami Polibiura a reprezentantami eserowskiej i mieńszewickiej emigracji nie potwierdzają się. Propozycje w sprawie rozpoczęcia rokowań ze wspomnianymi odłamami socjal. rosyjskiego wysuwał wprawdzie Trocki, popierany przez grupę Miedwiediewa, w rozmowach ze Stalinem i Bucharinem, ci jednak uznali ugodę za zupełnie nierealną.

Wystawa Zabytków Przedhistorycznych.

W związku z I. zjazdem prehistoryków polskich, mającym się odbyć w dniach 31 października i 1 listopada 1926 r. w Poznaniu, urządza Kierownictwo Działu Przedhistorycznego Muzeum Wielkp. w ubikacjach muzealnych wystawę zabytków przedhistorycznych z prywatnego posiadania. Wystawa ma na celu udostępnienia światu naukowemu licznych zabytków, znajdujących się w posiadaniu prywatnem a nie wykorzystanych dotychczas pod względem naukowym. Badania nad pradziejami Polski, szczególnie zaś nad osadnictwem przedhistorycznem kraju naszego, nie mogą się rozwinąć należycie bez znajomości całego materjału wykopalisk, dotychczas wydobytego z ziemi. W nauce naszej niema dubletów i każda urna, każdy toporek kamienny, każda ozdoba czy narzędzie bronzowe, nawet niepozorne nieraz skorupy, mają charakter dokumentu naukowego, ułatwiającego poznanie nadawniejszej naszej przeszłości. Każdy zatem biorący udział w wystawie przyczynia się do rozświetlenia mroków przeszłości przeddziejowej Polski i dlatego pożądany jaknajliczniejszy udział wystawców. Kierown. muzeum uprasza wszystkich właścicieli zbiorów wykopalisk oraz posiadających oddzielne okazy archeologiczne o łaskawe zgłoszenie swego udziału w wystawie i nadsyłanie zabytków. Przy większej ilości zabytków muzeum chętnie dodejmie się zapakowania i przywiezienia zbiorów do Poznania. Po ukończeniu wystawy zbiory zwrócone zostaną W. Szan. Panu na koszt muzeum. Zgłoszenia i zabytki prosimy nadsyłać pod adresem:

Dział Przedhistoryczny Muzeum Wielkopolskiego
Poznań, ul. Seweryna Mielżyńskiego 26/27.

- Kronika -

Września, dnia 9-go sierpnia 1926 r.

Kalendarz rzymsko-katolicki:
dzisiaj: Rozesłanie Apostołów, jutro: Wawrzyńca.

* **Srebrne Gody małżeńskie.** W środę, dnia 11. bm. obchodzą państwo Steinowie srebrne gody małżeńskie. Pan Antoni Stein jest od najmłodszych lat czynnym członkiem prawie wszystkich towarzystw wrzesińskich, zasilając je w miarę potrzeby i możności radą, długoletniem doświadczeniem oraz finansowo. Zawsze pogodny i uczynny, zasługuje w pełni na sympatję, jaką Go współobywatele darzą.

Jubilatom „Szczęść Boże".

* **Sprostowanie!** W ogłoszeniu dotyczącem licytacji z powodu oddania dzierżawy p. Teodora Michalaka w Sołeczni zaszła pomyłka, którą prostuje dzisiejsze ogłoszenie. Licytację przeprowadza p. Janicki **dobrowolnie** a nie przymusowo.

Czytelników naszych prosimy uprzejmie o zwrot wszystkich posiadanych książek z Czytelni Ludowej we Wrześni. Ostateczny termin zwrotu książek naznaczamy **na środę, dnia 11. bm.**, w którym to dniu czytelnia od godz. 8 do 10 wiecz. jest otwarta.

Tow. Czytelni Ludowej we Wrześni.

* **Publiczne posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się w środę, dnia 11. bm. o godz. 6-tej wieczorem z następującym porządkiem obrad:

1. Zatwierdzenie zamknięć kasowych głównej administracji i zakładów miejskich na rok 1925 i udzielenie p. Rendantowi pokwitowania.
2. Przystąpienie z 4 udziałami do Spółki Radjowej w Poznaniu.
3. Sprawa pobudowania ustępu publicznego.
4. Uchwalenie kredytu w kwocie 5 500 zł na zakup i urządzenie baraku mieszkalnego.
5. Uchwalenie rozdziału kosztów na adjacentów za materjały na zamarkowanie stałych punktów granicznych.
6. Wybór Komisji do załatwiania sporów graniczn. i szacowania gruntów na cele publiczne, składającej się z 3 członków i 3 zastępców.
7. Powzięcie do wiadomości o zaangażowaniu sił nauczycielskich do Miejskiej Szkoły Wydziałow. dla chłopców.
8. Wniosek Urzędu Rozjemczego o podwyższenie kosztów rozjemczych.
9. Powzięcie do wiadomości o odbytej rewizji kasy miejskiej.
10. Uchwalenie 500 zł subwencji dla Miejskiej Kasy Oszczędności na zwiększenie przerachowanych wkładów.

* **Kto jest zwolniony z ćwiczeń wojskowych.** Na podstawie art. 70 Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej zarządził Minister Spraw Wojsk. powołanie na 4-ro tygodniowe ćwiczenia w roku bież. tych wszystkich szeregowych rezerwy rocznika 1899 i 1900, którzy z jakichkolwiek powodów nie odbyli przepisanych ćwiczeń w roku 1925.

Zwolnieni od zgłoszenia się w myśl niniejszego wezwania są szeregowi rezerwy:

1. Którzy w r. 1925 otrzymali odroczenie odbycia przepisanych ćwiczeń do następnego roku.
2. Którzy w czasie trwania ćwiczeń w roku 1925 zostali zwolnieni z szeregów w drodze rewizji lek.
3. Którzy w roku bieżącym ukończyli przepisaną służbę w wojsku stałem i zostali zwolnieni do rezerwy lub stale urlopowani.
4. Którzy w terminie stawiennictwa oznaczonym w niniejszem obwieszczeniu, przebywać będą w areszcie śledczym lub odbywać karę pozbawienia wolności, oznaczoną przez sądy.
5. Którzy na podstawie zezwolenia Władz wojskowych przebywają za granicą lub otrzymali zezwolenie na wyjazd za granicę, oraz
6. wszyscy szeregowi rezerwy marynarki wojennej (morskiej i rzecznej).

* **Baczność posiadacze rosyjskich listów zastawnych.** Ministerstwo Skarbu zaczyna rejestrację i ostemplowanie listów zastawnych b. rosyjskich banków ziemskich: Petersbursko-Tulskiego, Moskiewskiego, Kijowskiego, Połtawskiego oraz obligacji b. Żytomierskiego Towarz. Kredytowego Miejskiego.

Każdy posiadacz listu zastawnego winien wypełnić deklarację — podając imię, nazwisko i miejsce zamieszkania zgłaszającego oraz właściciela, ponadto № tytułów, serji oraz nominalną wartość każdego poszczególnego listu zastawnego czy obligacji.

Rejestracji dokonywują Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego i ich oddziały. Obywatele polscy — posiadający wymienione obligacje zagranicą — winni je przesłać wraz z deklaracją do Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Pośpiech w rejestracji jest konieczny gdyż termin upływa 1 października 1926 roku, dla obligacji będących w kraju — dla zagranicznych 15 październ. br.

*** Popyt na na polskie zapałki.** Wśród towarów, które Polska eksportuje, pokaźne miejsce zaczynają zajmować zapałki. Dziesięć fabryk monopolu zapałczanego pokrywa całkowite zapotrzebowanie Polski i umożliwiło eksport 15 tys. skrzyń zapałek już w pierwszym roku trwania monopolu. Polskie zapałki zdobyły już rynek rumuński i bułgarski, skąd wyparły nawet zapałki austryjackie. Ostatnio zapałki polskie eksportowano do Niemiec i Ameryki. Podkreślić należy, że ilość eksportowanych zapałek stale wzrasta.

*** Wywożenie fabryk z Polski.** Ze świata przemysłowego dochodzą zastraszające wieści. Niepomyślne konjunktury rynkowe i brak gotówki obrotowej zmuszają przemysłowców łódzkich do przenoszenia swych fabryk poza granice kraju. Obecnie fabryka wyrobów wełnianych Horak & Wenske przenosi się do Lublińca w Jugosławji, a fabryka koronek T. Bildera — do Gałacu w Rumunji.

Władze nasze nie powinny na to patrzeć obojętnie, lecz starać się przyjść naszemu przemysłowi z pomocą. W żadnym razie nie należy pozwolić na wywożenie zagranicę urządzeń technicznych fabryk krajowych.

*** W lipcu oszczędzono $1\frac{1}{2}$ miljona złotych.** Miesiąc lipiec zaznaczył się znacznym wzrostem oszczędności składanych w P. K. O.; w dn. 1 lipca suma składek wynosiła 15,8 miljonów zł. zaś w ostatnim dniu miesiąca lipca 17,4 miljony złotych. a więc wzrosła w ciągu miesiąca o 1,6 miljonów zł.

Liczba wydanych książeczek oszczędnościowych zwiększyła się w tym samym czasie o 2,116 sztuk tak, że obecnie wynosi 96,448 sztuk.

Swiadczy to wymownie o poprawie stosunków gospodarczych w kraju i o zaufaniu, jakiem cieszy się P. K. O.

— **Poznań.** (Nowa Elektrownia.) Na terenach warowni Lecha wre gorączkowa praca ziemna. Po zniesieniu fortyfikacji ma tam stanąć nowa elektrownia. Robotami kieruje wydział budownictwa podziemnego, koszty zaś pokrywa elektrownia miejska. Stworzono już pod nową elektrownią nasyp o większych rozmiarach.

— **Sosnowiec.** (Plaga żmij.) W okolicach Zawiercia na folwarku Łazy w miejscowości Stokowe Łąki zdarzyło się w ostatnich czasach kilka wypadków ukąszenia kosiarzy przez żmije. Dzięki natychmiastowej radykalnej pomocy zostali utrzymani przy życiu. W jednym wypadku ze względu na spóźnioną pomoc jest słaba nadzieja utrzymania ofiary ukąszenia przy życiu. Zaznaczyć należy, że w okolicach tych znajduje się niebywała ilość żmij które stały się grozą okolicznych mieszkańców.

— **Częstochowa.** (Wielka wystawa rolniczo-przemysłowa.) W b. m. począwszy od dnia 12 odbędzie się w Częstochowie wystawa rolniczo-przemysłowa. Wystawa oprócz działów: rolnictwa i leśnictwa obejmuje: cukrownictwo, młynarstwo, mleczarstwo, pszczelarstwo, meljoracje rolne, rybołóstwo, przemysł mineralno-chemiczny, maszyny i narzędzia rolnicze, lokomocja i transport, gospodarstwo domowe, budownictwo w zastosowaniu do potrzeb rolniczych, przemysł metalowy, włókienniczy, pożarnictwo, chłodnictwo, koszykarstwo, materjały opałowe, weterynaję rolniczą, krajoznawstwo, przemysł ludowy.

— **Kutno.** (Cztery osoby pod kołami pociągu). Pociąg idący z Łodzi do Kutna wpadł w pobliżu Łęczycy na furmankę, którą jechały cztery osoby. Wszystkie one znalazły śmierć pod kołami pociągu. Dotychczas ustalono nazwisko tylko jednej ofiary strasznego wypadku, mianowicie niejakiego Łąckiego.

— **Chicago.** (Zabił ojca w pojedynku.) Z Milwaukee, w okolicach Chicago, donoszą o pojedynku, który zakończył się śmiercią, a którego uczestnikami byli ojciec i syn. Powodem nieporozumienia była chęć małżeństwa 19-letniego syna z 29-letnią wdową trojgiem dzieci.

Ojciec nie zgadzał się na zamiary syna, i doszło między nimi do formalnego pojedynku, który zakończył się śmiercią ojca. Chłopiec został aresztowany pod zarzutem ojcobójstwa.

Jakie będą zmiany w statucie Banku Polskiego

Warszawa. Dnia 4. bm. o godz. 10 rano rozpoczęła się konferencja w Min. Skarbu pod przewodnictwem p. ministra Klarnera.

W konferencji tej uczestniczyli prezes Banku Polskiego p. Karpiński, wiceprezes p. Młynarski, prof. Kemmerer, p. Broderick, wiceminister Dangiel oraz szereg wyższych urzędników Min. Skarbu.

Głównym przedmiotem obrad była zmiana statutu Banku Polskiego.

Zmiana statutu Banku Polskiego, według propozycji prof. Kemmerera, ma dotyczyć powiększenia kapitału akcyjnego Banku Polskiego, wypuszczenia części akcji bezimiennych oraz zmiejszenia pokrycia walut i złota, w celu powiększenia obiegu pieniężnego w kraju. Konferencja przeciągnęła się do godz. 1 w południe.

-- Nadesłane --

Na korespondencję ogłoszoną w „Orędowniku Wrzesińskim“ i „Kurjerze“ odpowiedział p. Roman Matczyński w „Przeglądzie Porannym“ z dnia 1 sierpnia 1926 r. listem zatytuowanym „Oświadczenie oszczercom i złodziejom dobrego imienia“, a kończący się zwrotem:

Spodziewam się wobec tego, że Pan panie Głuch porówna swą notatkę ze wspomnianą odezwą i że pan odwoła, w przeciągu tygodnia w „Kurjerze Poznańskim“ co pan napisał, jeżeli pan posiada jeszcze cokolwiek uczciwości, w przeciwnym razie pociągnę pana do odpowiedzialności sądowej.

Poniżej ogłaszamy odpowiedź pana Głucha zamykając nią dalszą w tej kwestji debatę. Redakcja.

Oświadczenie p. Matczyńskiego, podane w „Przeglądzie Porannym“ z dnia 1. bm. nie nakłada na mnie obowiązku zmieniać swych poglądów i przekonań o Związku Naprawy Rzeczypospolitej z p. Matczyńskim razem. Odnoszenie się p. M. do uczciwości mojej, bym odwołał rzekome w pojęciu p. Matczyńskiego „fałsze“ i „oszczerstwa“ jest bezcelowem, gdyż właśnie ta uczciwość nakazuje twardo stać w obronie tych wypróbowanych zasad, opartych na prawdziwej miłości Boga i Ojczyzny. Uczciwość moja nakazuje mi walczyć bezwzględnie przeciwko tym pasterzom — wilkom w owczej skórze, którzy świadomie, czy nieświadomie przeszli nad zbrodnią majową do porządku, gloryfikują ją i widzą z tej zbrodni kiełkujące szczęście dla Narodu Polsk. Zresztą niech sobie istnieje jakiś Z. N. Rz. który znów tak groźnym być nie może, jeśli wszyscy członkowi ludzie związku podobni są p. Matczyńskiemu. Wszak p. M. wyszedł z codopiero z powijaków i cała dotychczasowa praca jego i wielkość, to okazywanie na ulicach we Wrześni nadmiar zadowolenia z wyprawianych burd przez pospólstwo w dniach przewrotu majowego i słodki uśmiech na wrzaskliwe krzyki gawiedzi przed ratuszem wrzesińskim „Niech żyje Piłsudski.“ Zapisał się też p. M. w pamięci wrześniaków z swoją skwaszoną miną, okazując takie współczucie dla socjalistów gnieźnieńskich, kiedy tych ostatnich wylewano niemiłosiernie z pamiętnego wiecu, zwołanego do Wrześni przez zwolenników p. Marszałka. Może by p. M. wykazał trochę większy dorobek z pracy społecznej a w pierwszym rzędzie ukończył swoje studja, potem dopiero zaszczycał swoim podpisem szumne odezwy do Narodu i bawił się w wydawanie sądu jak pojmować obowiązki narodowe. Pan M., jak sam do tego się przyznaje, że on oraz jego adharenci inaczej rozumieją i pojmują patrjotyczne obowiązki, inaczej od tych ludzi, których p. M. nazywa „hurra patrjotami“. Obowiązki patrjotyczne w pojęciu ludzi z Z. N. Rz. usuwanie prawowitego Rządu, to rozsadzanie armji polskiej i prowadzenie tej armji do walk bratobójczych, to postawienie miana „piłsudczyk“ ponad miano polaka, to chodzenie drogami bezprawia, gdyż podług „ orzeczenia ich wodza prawo dla nich jest zamknięte. Jak narazie, to tej naprawy i pojmowanie obowiązków patrjotycznych dosyć — odczekamy, aż ludzie z Z. N. R. swojemi doktrynami uzdrowią Państwo polskie zupełnie — w grób. Edward Głuch, rządca gosp.

— **Quo vadis, Polonja?** Broszura o 72 stronach objętości, drukiem Drukarni Polskiej T.A. w Poznaniu, cena 40 groszy do nabycia **w księgarni p. A. Prądzyńskiego we Wrześni.**

Autorem tej ciekawej, rzeczywiście zaciekawiającej broszury, jest p. Leon Mikołajczak (b. dyr. Banku Polskiego wzgl. P. K. K. P. w Poznaniu, a później Bankwaru w Warszawie).

Światowe zagadnienie walki **za** złotem i **przeciw** złotu, zmiana miernika wartości, jakim przestało być złoto, oparcie jednostki pieniężnej o pracę wzgl. o to, co pracę tę warunkuje t. j. o artykuły pierwszej potrzeby — oto problem, który rozwiązuje broszura.

Wielka znajomość rzeczy i głębsze dociekania naukowe nadają broszurze tej dużą wartość naukową i oświatową dla szerokich warstw. Praca ta opiera się na wręczonym sferom rządowym projekcie, opracowanym zbiorowo (w którym autor prawdopodobnie brał udział). Wyliczenie towarowej jednostki dokonał prof. Sobolewski. Ścisła i logiczna analiza pieniądza, proste i śmiałe podchodzenie do sprawy, nadają broszurze tej niepospolitą wartość — wychowawczą, moralną.

Sfery rządowe powinny niezwłocznie zwołać komisję fachową, któraby się zajęła zbadaniem projektu, który umożliwia nam wyjście z przykrego położenia gospodarczego bez uciekania się po pomoc obcą. Broszura godna przestudjowania.

Adw. Ziegler.

Składki i pokwitowania

W miejsce uwiadomień o ślubie córki swej Czesławy z p. Stanisławem Szumińskim z Goliny, który się odbędzie we wtorek dnia 17 sierpnia rb., złożyli pp. Drzewieccy z Wrześni 50,— złotych na biednych miasta.

Licytacja przymusowa!

W środę, d. 11 sierpnia br. o godz. 5 pop. sprzedam publicznie **w Szemborowie** najwięcej dającemu za natychm. zapłatą:

40 mórg owsa

punkt zborny przed p. Samólskiem.

Błaszczyk, w zast. kom. sąd.

Licytacja dobrowolna!

W czwartek, dn. 12 sierpnia br. o godz. 9.30 przedp. sprzedam publicznie **na rynku we Wrześni** najwięcej dającemu za natychm. zapłatą:

1 kompl. sypialkę.

Janicki, komornik sądowy, Września.

Licytacja dobrowolna!

Z powodu oddania dzierżawy sprzedam publicznie **w środę, dnia 11 sierpnia br.** o godzinie 10 przedpoł. u p. Michalaka w Sołeczni najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą:

4 konie, 6 dojnych krów, świnie, owce, dryl, kartoflarkę, westfalkę, wiewnik mockarkę, 2 skibowce, walec, rury cementowe, śrutownik, wóz, bryczkę stare żelaztwo i różne inne narzędzia rolnicze i szopę na rozbierkę.

Janicki, komornik sądowy. Września.

Licytacja przymusowa!

W czwartek, dn. 12 sierpnia br. o godz. 10 przedpoł. sprzedam **na rynku we Wrześni** najwięcej dając. za natychm. zapłatą:

1 kanapę, 1 dywan, 6 krzesełek, 1 stół i 1 lampę wiszącą.

Błaszczyk, w zastępstwie komornika sądowego.

Za długi
mej żony
Anny Kasperskiej
nie odpowiadam!
Telesfor Kasperski
Bardo.